

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002853

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соломатіна Оксана Станіславівна

2. Oksana Solomatina

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-6928-5553

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 18-08-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Київський районний суд м. Харкова

Код за ЄДРПОУ: 02893746

Місцезнаходження: вул. Валентинівська, 7Б, Харків, Харківський р-н., 61168, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10242

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85.51

Тема дисертації:

1. Методика розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми
2. Methodology for investigating illegal possession of vehicles committed by minors

Реферат:

1. У дисертації запропоновано нове вирішення наукової проблеми, пов'язаної з формуванням методики розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. 1. Здійснено аналіз стану наукових досліджень, вітчизняних вчених у сфері кримінального права, кримінології, кримінального процесу та криміналістики, які зробили значний внесок у дослідження окремих проблем протидії незаконним заволодінням транспортними засобами. Зазначено, що актуальність проблем протидії вказаним злочинам обумовила необхідність створення окремої криміналістичної методики розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, зокрема, вчинених неповнолітніми. Надано авторське бачення щодо змісту вказаної методики, до якої віднесено: криміналістичну характеристику; ситуаційну обумовленість початкового етапу розслідування; інформаційно-аналітичне забезпечення досудового розслідування; взаємодію слідчих з оперативними підрозділами; тактику проведення слідчих (розшукових) дій; особливості застосування негласних слідчих (розшукових) дій і тактичних операцій, а також використання спеціальних знань. 2. Досліджено сучасний стан правових засад діяльності підрозділів

Національної поліції, зокрема, в умовах дії правового режиму воєнного стану, щодо розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. Запропоновано внесення змін до ст. 289 КК України «Незаконне заволодіння транспортним засобом», шляхом доповнення диспозиції статті кваліфікуючою ознакою – «в умовах воєнного або надзвичайного стану», а також розширення переліку транспортних засобів, визначених в примітці до ст. 286 КК України «Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами» з урахуванням доповнень видів транспортних засобів, внесених Законом України від 24.02.2023 № 2956-IX до Закону України «Про автомобільний транспорт». 3. Встановлено, що криміналістична характеристика незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми, має велике значення не тільки для теорії криміналістики, а й активно застосовується слідчими в практичній діяльності під час планування та організації досудового розслідування злочинів. Проаналізовано наукові публікації, які свідчать, що незважаючи на значний внесок вчених у розробку проблематики криміналістичної характеристики в цілому як наукової категорії, питання формулювання криміналістичної характеристики незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми, залишається актуальним і сьогодні. Запропоновано до складу криміналістичної характеристики незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми, віднести такі елементи як: предмет злочинного посягання; спосіб вчинення злочину; сліди злочину; особу неповнолітнього злочинця; особу потерпілого; обстановку, місце та час вчинення злочину. Розглянуто елементи криміналістичної характеристики незаконних заволодінь транспортними засобами через призму та з урахуванням особливостей суб'єкта злочину, кваліфікованого за статтею 289 Кримінального кодексу України. 4. Аргументовано, що слідчі ситуації мають велике значення під час розробки методик розслідування окремих категорій злочинів та рекомендацій щодо найбільш раціонального вирішення завдань, що стоять перед слідчим на етапі досудового розслідування. Встановлено, що визначення слідчих ситуацій головним чином орієнтується на наявність інформації стосовно елементів складу злочину, а саме на встановлення особи злочинця, предмету посягання та способу вчинення злочину. Зауважено, що слідчі ситуації визначають характер тактичних завдань і засоби їх вирішення – комплекси слідчих (розшукових) дій. Запропоновано до типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми, віднести наступні: 1. Наявна інформація про незаконне заволодіння транспортним засобом з місця його зберігання/стоянки, транспортний засіб не виявлено, злочинець невідомий. 2. Наявна інформація про незаконне заволодіння транспортним засобом з місця його зберігання/стоянки, транспортний засіб не виявлено, наявні відомості про вчинення злочину конкретними особами, які зникли з місця події. 3. Наявна інформація про незаконне заволодіння транспортним засобом з місця його зберігання/стоянки, виявлено транспортний засіб, яким незаконно заволоділи, однак особа злочинця невідома. 4. Наявна інформація про незаконне заволодіння транспортним засобом з місця його зберігання/стоянки, виявлено транспортний засіб, особу злочинця затримано.

2. The dissertation proposes a new solution to the scientific problem related to the formation of a methodology for investigating illegal possession of vehicles committed by minors. 1. The state of scientific research, domestic scientists in the field of criminal law, criminology, criminal procedure and forensics, who have made a significant contribution to the study of individual problems of combating the illegal possession of vehicles, are analyzed. It is noted that the relevance of the problems of combating the specified crimes has necessitated the creation of a separate forensic methodology for investigating the illegal possession of vehicles, in particular, those committed by minors. The author's vision of the content of the specified methodology is provided, which includes: criminalistic characteristics; situational conditions of the initial stage of the investigation; information and analytical support of the pre-trial investigation; interaction of investigators with operational units; tactics of conducting investigative (search) actions; peculiarities of the use of covert investigative (search) actions and tactical operations, as well as the use of special knowledge. 2. The current state of the legal basis for the activities of the National Police units is studied, in particular, in the languages of the legal regime of martial law, regarding the investigation of illegal possession of vehicles committed by minors. Amendments to Article 289 of the Criminal

Code of Ukraine «Illegal possession of a vehicle» are proposed by supplementing the disposition of the article with the qualifying feature – «in conditions of martial law or a state of emergency», as well as expanding the list of vehicles defined in the note to Article 286 of the Criminal Code of Ukraine «Violation of road traffic safety rules or transport operation by persons driving vehicles» taking into account the additions to the types of vehicles introduced by the Law of Ukraine dated 24.02.2023 № 2956-IX to the Law of Ukraine «On Road Transport». 3. It is established that the criminalistic characteristics of illegal possession of vehicles committed by minors is of great importance not only for the theory of forensics, but is also actively used by investigators in practical activities during the planning and organization of pre-trial investigation of crimes. Scientific publications are analyzed, which indicate that despite the significant contribution of scientists to the development of the issues of criminalistic characteristics as a whole as a scientific category, the issue of formulating the criminalistic characteristics of illegal possession of vehicles committed by minors remains relevant today. It is proposed to include the following elements in the criminalistic characteristics of illegal possession of vehicles committed by minors: the subject of criminal encroachment; the method of committing the crime; traces of the crime; the identity of the minor offender; the identity of the victim; the circumstances, place and time of the crime. The elements of the criminalistic characteristics of illegal possession of vehicles are considered through the prism and taking into account the characteristics of the subject of the crime, qualified under Article 289 of the Criminal Code of Ukraine. 4. It is argued that investigative situations are of great importance in the development of investigation methods for individual categories of crimes and recommendations for the most rational solution of the tasks facing the investigator at the stage of pre-trial investigation. It is found that the definition of investigative situations is mainly focused on the availability of information regarding the elements of the crime, namely, the identification of the criminal, the subject of criminal encroachment and the method of committing the crime. It is noted that investigative situations determine the nature of tactical tasks and the means of solving them - complexes of investigative (search) actions. It is proposed to include the following typical investigative situations of the initial stage of the investigation of illegal possession of vehicles committed by minors: 1. Available information about the illegal possession of a vehicle from the place of its storage/parking, the vehicle has not been found, the criminal is unknown. 2. There is information about the illegal possession of a vehicle from its storage/parking lot, the vehicle has not been found, there is information about the commission of a crime by specific individuals who have disappeared from the scene. 3. There is information about the illegal possession of a vehicle from its storage/parking lot, the vehicle that was illegally possessed has been found, but the identity of the criminal is unknown. 4. There is information about the illegal possession of a vehicle from its storage/parking lot, the vehicle has been found, the identity of the criminal has been detained.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Соломатіна О. С. Криміналістична характеристика незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 4 (82), том 2. С. 171-177.
- Соломатіна О. С. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів в ході розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. Право і суспільство. 2024. № 2. С. 696-704.

- Соломатіна О. С. Правові та організаційні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій в ході розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 11. С. 697-701.
- Соломатіна О. С. Проведення слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, вчинених неповнолітніми. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 3. С. 677-681.
- Solomatina Oksana. Legal Principles for the Appointment and Conduct of Forensic Examination in the Investigation of Illegal Possession of Vehicles Committed by Minors. Visegrad Journal on Human Rights. 2025. № 1. P. 128-134.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федосова Олена Валеріївна
2. Olena Fedosova

Кваліфікація: д. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5577-8333

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Спіцина Ганна Олександрівна
2. Anna O. Spitsyna

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9131-0642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокурєнко Віталій Валерійович

2. Vitalii V. Sokurenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6879-7376

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Руслан Леонтійович

2. Ruslan Stepanuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8201-4013

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кікінчук Василь Васильович

2. Vasyl V. Kikinchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2241-6384

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Юхно Олександр Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Юхно Олександр Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна